

Välkommen till barnoperation

Hur är det att bli sövd?

Välkommen till barnoperation

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen

Efter operationen

När något i kroppen inte fungerar som det ska så måste det lagas. Det kallas för operation och görs på ett sjukhus. Det är en doktor som opererar, men doktorn måste ha hjälp av många andra som också jobbar på sjukhuset.

Före operationen

Det är mycket som skall hinnas med före operationen!

Först ska man duscha så man blir alldeles ren. Sedan kommer kirurgdoktorn och ritar på kroppen så man ser precis var Du ska opereras. Du får ett mjukt band kring handleden så att Vi som arbetar här vet vem Du är. Vi har ju många barn att hålla reda på

Man får inte äta på en lång stund före operationen. Det är bara för att det inte skall finnas någon mat i magen när man ska sövas. För om det finns mat i magen kan man kräkas när man sover

En stund före operationen behöver man ibland lite medicin för att känna sig lugn. Du får också passa på att kissa.

Du får bedövningssalva på de ställen vi ska sticka för att spruta in sömnmedlet. Salvan stryks på och täcks med ett plastförband minst en timma innan Du får komma in på operationsavdelningen. Om Du redan har ett plaströr (nål) att spruta medicin i så använder Vi det att spruta i.

De flesta barn som ska opereras läggs in på vårdavdelning dagen före operationen. Vid små ingrepp kan man komma direkt hemifrån till operationsavdelningen. Vissa gemensamma rutiner gäller både om man redan är inlagd eller om man kommer direkt hemifrån.

Till förberedelserna hör att barnet badas, vägs och mäts. Ibland behöver också personalen också ta blodprover. Inför större operationer kan även andra undersökningar vara nödvändiga.

Man bör inte äta fast föda 8 timmar före planerad sövning. Flytande föda får intas till det är 4 timmar kvar till sövning. Tiden det tar för magen att tömma sig är litet olika beroende på vad man ätit, hur gammal man är, hur ont man har etc. Sjuksköterskan på avdelningen får information från operationsavdelningen om lämplig tid från vilken fasta inträder och där efter får man inte äta eller dricka något på eget initiativ.

Vad gäller lugnande medel kan man prata om detta med den narkosläkare som kommer till vårdavdelningen dagen före operation. Vid detta samtal kan man också diskutera smärtlindring efter operation. Det finns flera olika sätt att ge smärtlindring.

Narkosläkaren vill också veta om barnet:

har varit sövt tidigare?

har några andra sjukdomar?

tar några mediciner regelbundet?

har någon allergi?

Man kan också prata om lugnande medicin med sjuksköterskan på vårdavdelningen. Barn mellan 10 och 20 kg får oftast inget lugnande på vårdavdelningen. Större barn och ungdomar får en lugnande tablett en halvtimme före ankomsten till operationsavdelningen.

Att bli stucken tycker ingen om, men ibland kan man vara mycket rädd trots att alla säger att det inte är farligt. Rädslan kan ibland bero på tidigare upplevelser. Vid akuta ingrepp får vi lösa detta på bästa möjliga sätt. Vid planerade ingrepp har vi däremot lite mer tid på oss och då finns det möjlighet att få hjälp med att "träna bort" rädslan. Detta sker antingen på lekterapin eller på BUP.

Barn som är mycket rädda då vi träffar dem försöker vi att fånga upp så att de får bearbeta sin upplevelser efter operationen. Om mamma och pappa kan förutse denna reaktion går det bra att höra av sig till oss så snart operationstiden är bestämd så att barnet hinner "träna" innan operationen.

I god tid före operation får Du åka upp till operationsavdelningen. Mamma och/eller pappa är med Dig. Vi som jobbar på operationsavdelningen har gröna kläder och en liten mössa på huvudet. Vi tar hand om Dig och gör allting klart för operationen. Medan Du väntar finns det leksaker, böcker och kassettband som Du kan få låna.

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen

Efter operationen

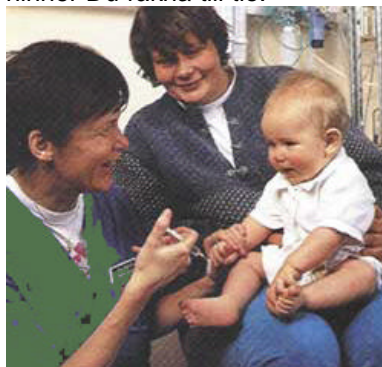
Varför måste man sova?

Du ska bli opererad eller undersökt och det kan göra ont eller kännas obehagligt om Du är vaken. Därför får Du sömnmedel så att Du somnar. Sömnmedlet kallas för narkos. Det finns olika sätt att få narkos.

Sovspruta

En narkossköterska sätter in ett plaströr (en nål) i ett blodkärl på Dig, där vi sedan kan ge Dig medicin så att Du somnar. Du har fått en bedövningssalva (Emla) innan -den brukar kallas trollerisalva. Därför känns det inte så mycket när sköterskan sätter in plaströret.

Plaströret ser ut som ett flygplan med en blå eller rosa hatt på. Inne i röret finns en nål. Den är till för att komma igenom Din hud med. Sköterskan tar bort den när hon har hittat Ditt blodkärl. Sedan sitter bara plaströret kvar. Sedan får Du medicin i plaströret. Du får antingen en genomskinlig medicin eller en som är vit. Du sover gott på medicinen. Det går fort att somna - kanske hinner Du räkna till tio.

Barn har för det mesta någon anhörig med sig på sjukhuset. Om inte föräldrar eller någon anhörig kan vara med försöker vi ordna så att en barnsköterska som känner barnet kan följa med till operationsavdelningen.

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen Efter operationen

Sovsvans

Små barn (under 20 kilo) får ibland sovmedicin i stjärten. Då använder sköterskan en "sovsvans" - en trubbig plastslang med en spruta i änden.

Sömnmedlet ges i stjärten och det gör inte ont. Det tar en kort stund (cirka 15 minuter) innan Du somnar.

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen

Efter operationen

Sovluft

Du kan också få andas in sömnmedlet. Då använder vi en ansiktsmask. Den är svart eller genomskinlig och så stor att den täcker Din näsa och mun. Till den kopplar vi en slang som kommer från en apparat (narkosapparat) I slangen strömmar det sovluft. det kan lukta lite starkt. När Du andats några andetag av den här medicinen somnar Du.

Vad just Du får för att somna kan bero på hur gammal Du är och vilken undersökning eller operation Du skall gå igenom. Mamma och/eller pappa är oftast med tills Du har somnat. Men det kan hända att Du måste säga hej då till mamma och/eller pappa redan innan Du har somnat riktigt. Du får då medicin i plaströret som gör att Du känner Dig alldeles lugn.

Vi har särskilda "insomningsrum" där barnet som regel sövs och dit anhöriga får följa med.

När barnet somnat tar vi hand om det och går in på den "sterila" sidan av operationsavdelningen, dit ingen annan än personalen följer med.

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen

Efter operationen

Operationen

Operationen görs i ett särskilt rum - på en av våra operationssalar. Du sover alltid gott hela tiden som det tar för doktorn att operera Dig eller göra undersökningen och Du känner ingenting.

Föräldrarna är med sitt barn så länge det är till hjälp för barnet. När barnet sover är det lämpligt att föräldrarna tänker på sig själva. Det finns en cafeteria i barnklinikens entréplan och man kan äta lunch i sjukhusets matsal som ligger i en byggnad i närheten.

När barnet börjar vakna upp kontaktar vi vårdavdelningen så att föräldrarna kan vara med vid uppvaknandet på uppvakningsavdelningen (UVA). Den ligger innanför dörrarna till operationsavdelningen

Före operationen

Varför måste man sova?

Sovsvans

Sovluft

Operationen

Efter operationen

Efter operationen

När Du vaknar sitter mamma och/eller pappa hos Dig. Då har Du kommit till vårt uppvakningsrum. Där får Du stanna tills vi ser att Du mår bra.

När Du vaknar kommer Du att känna Dig sömning och lite konstig. Om Du har ont får Du medicin som tar bort det onda. Du har ett litet plaströr/nål i handen, armen eller foten. I den får Du mediciner eller "dropp". Det är en sockerlösning som gör att Du inte blir så törstig. Du har också en liten klämma på fingret eller på tån - den mäter hur Du andas och hur fort Ditt hjärta slår.

På uppvakningsavdelningen kan man få den första informationen om vad som gjorts under operationen. Den bästa informationen ger den doktorn som har opererat. Den lämnas vid ett senare tillfälle, vanligtvis när barnet är tillbaka på avdelningen.

Uppvakningsavdelningen är ett livligt ställe med extra mycket personal och patienter som kommer och går. Även här är en anhörig ofta till stor hjälp för att ta hand om sitt barn som inte riktigt vaknat eller förstår vad som hänt. Inga narkosmedel är helt utan biverkningar och man är sömning ett tag efteråt. Som regel behöver man stanna på uppvakningsavdelningen en till två timmar efter operationen.

Denna produkt finns som trycksak och har tagits fram med hjälp av medel skänkta av Barncancerföreningen, Becton & Dickinson, Dräger, Siemens-Elema AB, SmithKline Beecham AB

Produktion Informationsavdelningen SU 1999 Foto Lena Paterson

Illustratör: Charlotte Jensen

Webbanpassad av [Lotta Lindeberg](mailto:lotta.lindeberg@vgregion.se) lotta.lindeberg@vgregion.se 2003